

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

061

Hely

Idő

"1919"

Személy

Szerző:

Cím: *Hogyan történt a három akadémikus kizárása?*

Forrás:

Pesti Napló

Bp.

(Helv)

1919. XII. 4

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old:

Könyvnyomtatás XX. é. 22.

Hogyan történt a három akadémikus kizárása?

— Megváltoztatott határozat —

(Saját tudósítónktól.) A Pesti Napló mai számában hirt adtunk arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémia kedden tartott összes ülésén kizárta három tagját a kommunizmus alatt kifejtett tevékenysége miatt. Ezt a határozatot egy hetekkel ezelőtt megindított igazoló eljárás előzte meg. Az Akadémia már augusztus első napjaiban tizenöt tagu igazoló bizottságot küldött ki, amelyben mindegyik osztály öt taggal képviseltette magát. Az igazoló bizottság megvizsgálta mindazon akadémikusok ügyét, akik a diktatura alatt bármilyen szerepet tölthettek be. Beszerezték az idevonatkozó összes adatokat, cikkeket, tanukat hallgattak ki és aztán felszólították a vád alatt álló tagokat, hogy védelmüket adják elő.

Az igazoló bizottság, miután munkájával elkészült, jelentést készített az egyes ügyekről és megszerkesztette indítványait, amelyeket az összes ülés elé terjesztett. Az első összes ülés ebben a tárgyban néhány nap előtti folyt le Berzeviczy Albert elnöklésével. Az igazoló bizottság indítványa az volt, hogy dr. Asbóth Oszkár egyetemi tanár, rendes tag, dr. Alexander Bernát egyetemi tanár, rendes tag, dr. Lendl Adolf állatkerti igazgató, levelező tag, Kövesligethy Radó egyetemi tanár, rendes tag, dr. Schmidt József egyetemi tanár, rendes tag kizárassanak a Magyar Tudományos Akadémia tagjainak sorából.

Berzeviczy Albert ezen az ülésen kijelentette, hogy a kizáráshoz kétharmad szótöbbség szükséges.

A szavazás, — amely titkos volt — azt eredményezte, hogy a kizáráshoz szükséges kétharmad szótöbbséget egyik akadémikusra vonatkozólag sem érték el. Már ugy volt, hogy napirendre térnek az egész ügy felett, amikor felfedezték, hogy Berzeviczy tévesen állapította meg a kétharmad szótöbbség szükségességét, mert az ügyrend egészen világosan előírja, hogy a kizáratás egyszerű szótöbbség alapján is megtörténhetik.

Kedd délutánra tehát újból összehívták az összes ülést, amelyen újból megejtették a titkos szavazást. A szavazás eredménye az volt, hogy

Asbóth Oszkárt tizenhét szóval tizenhárom ellen,

Alexander Bernátot huszonekét szóval nyolc ellen,

Lendl Adolfot tizenkilenc szóval tíz ellen törölték az akadémikusok sorából.

Kövesligethy Radó és dr. Schmidt József ügyében az összes ülés elvetette az igazoló bizottság kizárási javaslatát és rosszalásra ítélte őket. Az ülésen még szóba került dr. Eber László levelező tag és dr. Beke Manó levelező tag ügye is, ezekben az ügyekben azonban a döntést elhalasztották.

Az ülés végén az igazoló bizottság négy tagra vonatkozólag — kiknek nevét titokban tartják — azt javasolta, hogy az összes ülés sajnálkozásait fejezze ki a diktatura alatt tanúsított magatartásuk felett. Herczeg Ferenc indítványára azonban ezt a javaslatot visszavonták.

Az ülés után az akadémikusok még hosszabb ideig maradtak együtt és élénk vita fejlődött ki afölött, vajjon egyes tagoknak tisztán tudományos, tehát minden politikától és tendenciától ment működése lehet-e alapja ilyen megbélyegzésnek, amilyen a kizárás jár. Természetes, hogy itt is azoknak az álláspontja győzött, akik az egész vonalon a legteljesebb tisztogatás szükségességét hangsúlyozták.

Budapest tóváros házinyomdája 1919.